

KUNGÄLV
KOMMUN

Uppföljning 2022 Äldreplan

Kommunstyrelse

2023-02-09

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Sammanfattning	4
3	Uppföljning av planens delmål	5
3.1	Område: Främja seniorhälsa – ett aktivt liv utan ofrivillig ensamhet	5
3.1.1	<i>Politiskt uppdrag: 15. Involvera fler äldre i det förebyggande folkhälsoarbetet (SÖP)</i>	5
3.1.2	<i>Insats: Främja seniorhälsa</i>	6
3.2	Område: Underlätta bokedjan för äldre	7
3.2.1	<i>Insats: Informera om äldres eget ansvar i bokedjan och äldres boendeformer</i>	7
3.3	Område: Digitalisering	7
3.3.1	<i>Insats: Främja digitala lösningar för äldre</i>	7

1 Inledning

Programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap antogs av kommunfullmäktige den 19 december 2019 (Dnr KS2019/0202). Programmet är ett långsiktigt och visionärt dokument, med fokus på vad Kungälv kommun ska uppnå kring ökad social hållbarhet och innanförskap. Utifrån programmet gavs uppdrag att följande planer skulle tas fram; social översiktsplan, äldreplan, funktionshinderplan samt plan Trygg i Kungälv. I dessa planer ska förtydligande ske av programmets mer övergripande formuleringar. Planerna ska sträcka sig fram till 2023 med utblick mot 2027.

I Äldreplanen konkretiseras aktiviteter för att främja följande områden:

- Hälsa
- Boende
- Digitalisering

Planen har tagits fram i nära dialog med förvaltningen, där utgångspunkt har varit kommunens strategiska mål och resultatmål respektive befintliga politiska uppdrag. Prioriteringar har skett utifrån förvaltningens befintliga resurser och pågående insatser.

2022 års plan är uppdaterad med aktuella aktiviteter.

De aktiviteter som är politiska uppdrag förtydligas särskilt i rapporten

Aktiviteternas status beskrivs med följande symboler:

Streck = Ej påbörjad (startdatum ligger längre fram i mandatperioden)

Pågående, grön = Arbete med genomförandet pågår

Pågående, gul = Arbete med genomförandet pågår, med avvikelser

Avslutat, grön bock = Genomförandet klart enligt plan

Avslutat, röd bock = Genomförandet avslutat med avvikelser

Försenat, rött utropstecken = Genomförandet inte avslutat och har passerat planerat avslutningsdatum

2 Sammanfattning

Äldreplanen mål har i många delar bidragit till att förvaltningens arbete har utvecklats och förbättrats.

Slutsats utifrån uppföljning av Äldreplanen är att:

- Förvaltningen utvecklar kontinuerligt användandet av digitala hjälpmedel på olika sätt. Via digitaliseringsprojektet i kommunen sker en översyn av användande av olika system och programvaror. Projektet AllAgeHub driver utveckling av välfärdsteknik för att möta behov inom vård- och omsorgsboenden.
- Förvaltningen har utifrån de politiska målen och uppdraget arbetat aktivt med att främja boendekedjan via olika utåtriktade insatser.
- Enheten för hälsofrämjande och förebyggande har genom utåtriktade insatser nått målgruppen äldre utifrån olika hälsofrämjande tema.
- Via Vän till vän, hemfixare och budbärare pågår insatser för att involvera frivilliga kring äldres hälsa. Arbete pågår för att vidareutveckla och strukturera dessa insatser.

Under 2023 bör Äldreplan genomlysas på sektorsnivå. I vissa fall kan det vara aktuellt att avsluta eller justera aktiviteter. Förslagsvis kompletteras Äldreplanen utifrån det samlade utvecklingsarbete som nu sker inom sektor Trygghet och Stöd.

Äldreplanen behöver även levandegöras genom att informera internt och arbeta aktivt med planens olika målområden. Denna uppföljning kan då användas för att skapa en större medvetenhet om mål och pågående aktiviteter för att bättre utnyttja kommunens resurser och kompetenser.

3 Uppföljning av planens delmål

3.1 Område: Främja seniorhälsa – ett aktivt liv utan ofrivillig ensamhet

Beskrivning

Utgångspunkten för delmål kring temat är följande mål i program Social hållbarhet:

- Stimulera hälsosamma val och eget ansvar.
- Främja seniorhälsa - ett aktivt liv utan ofrivillig ensamhet

3.1.1 Politiskt uppdrag: 15. Involvera fler äldre i det förebyggande folkhälsoarbetet (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Samarbete med civilsamhälle och föreningsliv</p>	<p>Ett aktivt utåtriktat arbete har genomförts under 2022. I kommunen finns två sociala mötesplatser, där seniorer är välkommen att umgås och delta i olika aktiviteter. Under våren öppnades seniorträffarna igen efter pandemin. Här finns ett varierat utbud av aktiviteter, exempelvis musikunderhållning, bingo, frågesport, IT-café med mera. Vykort har skickat ut till kommuninvånare som är 65 år och äldre med inbjudan till Seniorträffarna, vilket haft positiv effekt. Fler seniorer har kommit till träffarna.</p> <p>Hälsofrämjande och förebyggande enheten har under genomfört ett gediget utåtriktat arbete för att nå flera seniorer, såsom Anhörigdag, Seniorsdag, Digitaliseringsvecka, Balansera mera. Tidningen "Må bra på äldre dar" har skickats ut till alla som är mellan 65 - och 75 år (5 176 exemplar). Tidningen har även spridits i samband Seniorsdag samt andra sammanhang med seniorer. Under våren genomfördes särskild vecka kring fysisk aktivitet och seniorer, som genomfördes samverkan med kommunrehab, föreningsliv och näringsliv.</p> <p>Uppföljning har skett med befintliga frivilliga exempelvis hemfixare, budbärare (den som fyllt 80 år kan få ett besök av en Budbärare från Folkhälsorådet, helt frivilligt naturligtvis. Budbärare är pensionärer som arbetar frivilligt i den uppsökande verksamheten) samt vän till vän. Annonsering kring fler frivilliga har även genomförts. Hälsofrämjandeenheten har gjort studiebesök i Borås kommun i syfte att omvärldsbevaka hur andra kommuner arbetar med samarbete mellan civilsamhälle och föreningsliv. Under hösten har organisation kring volontärsarbetsäkerställt. Utmaningen är att få till en digital lösning som möter förvaltningens behov samt nyrekrytering av frivilliga.</p> <p>Påbörjat är en mer aktiv samverkan med pensionärsföreningar som kommer att formaliseras under 2023. Tillsammans med Aktiva Seniorer har studiecirkel riktad mot ensamma seniora män genomförts, som fortsätter under 2023. Vidare har förvaltningen fördelat stadsbidrag till pensionärsföreningar och frivilligföreningar när det gäller att säkerställa en god vård och omsorg av personer med demenssjukdom samt för att motverka ensamhet bland äldre. Under 2023 kommer detta resultera i flera gemensamma utåtriktade insatser.</p>
<p>🟢 Folkbildning – en av hörnstenarna i förebyggande hälsoarbete, kan fokusera på t ex pandemi och god folkhälsa</p>	<p>Under 2022 har Kungälv kommun gjort en satsning för hälsosamma levnadsvanor tillsammans med Sjukhusen i väster, Samordningsförbundet Älv och Kust, Ale kommun, Tjörns kommun, Stenungsund kommun och Öckerö kommun. Gemensamma upplägg för hemsidor har tagits fram med övergripande information, länkar till stödresurser och möjlighet att ladda ner olika föreläsningar.</p> <p>Matvanor:</p> <ul style="list-style-type: none">• Cook-along• Mat för hälsan och planeten <p>Fysisk aktivitet</p> <ul style="list-style-type: none">• Hållbar motivation - om konsten att hitta motivation och behålla den• Levnadsvanor inklusive fysisk aktivitet är viktigare än du tror

Aktivitet	Kommentar
	<ul style="list-style-type: none"> Nycklar till rörelse och hälsa hela livet <p>Inför 2023 är fokus att rikta aktiviteter mot specifika målgrupper.</p> <p>I samverkan med Kungälv OK har Hittaut.nu genomförts 1 282 unika personer använt sig av appen. 105 personer som registrerat samtliga 105 checkpoints. Utöver detta tillkommer ett antal kommuninvånare som varit ute med kartan.</p>

3.1.2 Insats: Främja seniorhälsa

Aktivitet	Kommentar
<p> Hälsöfrämjande verksamhet – olika förebyggande och folkbildande aktiviteter i syfte att stärka medborgares förmåga att leva självständigt och genom folkbildning bidra till god hälsa och delaktighet.</p>	<p>Hälsöfrämjande och förebyggande enheten bedriver ett aktivt arbete utifrån de politiska uppdragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Involvera fler äldre i det förebyggande folkhälsoarbetet. Utöka samarbetet med civilsamhället och föreningslivet i syfte att äldre medborgare ska kunna leva ett självständigt liv med god hälsa. Sprida kunskap och information kring att agera proaktivt utifrån äldres boendesituation. <p>Nedan följer en kort sammanfattning av genomförda insatser:</p> <p>Våren 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> I kommunen finns två sociala mötesplatser för seniorer där senior är välkommen att umgås och delta i olika aktiviteter. Under våren öppnades de igen efter pandemin. Här finns ett varierat utbud av aktiviteter, exempelvis musikunderhållning, bingo, frågesport, IT-café med mera. Vårens utåtriktade fokusområde var fysisk aktivitet, som innefattade tre månader med rörelseaktiviteter för seniorer. Tillsammans med privat rehabaktör, kommunrehab och föreningsliv samordnades ett programutbud med yoga, sittgymnastik, stolstyrka vid seniorträffarna, målgruppsanpassad träning vid utegymmet, stavgång med mera. Den 20 maj arrangerades Seniordagen tillsammans med pensionärsföreningar och andra frivilliga organisationer. Totalt deltog 18 föreläsare. Uppskattningsvis deltog 180 seniorer. <p>Hösten 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> Vecka 40 genomfördes "Balansera mera" med föreläsningar & träningstillfällen i samband med seniorträffarna. Vecka 46 arrangerades Digitaliseringsveckan i samband seniorträffarna, i med samverkan med biblioteket. Programmet innehöll exempelvis workshop för bank-ID/internetbank & miniexpo AllAgeHub. Responsen på samtliga programpunkter var från 3.8 och uppåt (5 högsta möjliga). Deltagare på de olika föreläsningarna varierade mellan 30 till 50. Vid de olika lärtillfällena deltog mellan fyra till åtta personer Totalt erbjöds sex lärtillfällen. Generellt sett var alla deltagare väldigt nöjda med lärtillfällena och många efterfrågade fler tillfällen framöver. Vidare genomfördes en MiniExpo som var en utställning med olika välfärdstekniska produkter och tjänster. Totalt deltog 112 personer, dock få seniorer. Den 6 oktober erbjöds Anhörigdag med föreläsningar om bipolär sjukdom, ätstörningar, medberoende och psykisk ohälsa bland äldre. I november skickades vykort ut till kommuninvånare som är 65 år och äldre med inbjudan till Seniorträffarna, vilket haft positiv effekt. Fler seniorer har kommit till träffarna. <p>Förvaltningen har fördelat stadsbidrag till pensionärsföreningar och frivilligföreningar när det gäller att säkerställa en god vård och omsorg av personer med demenssjukdom samt för att motverka ensamhet bland äldre. Under 2023 kommer detta resultera i olika utåtriktade insatser.</p>
<p> Kartlägga och utveckla frivilligt arbete mot äldre. Skapa forum med civilsamhället för att</p>	<p>Hälsöfrämjande enheten gjorde tillsammans med utvecklingsledare folkhälsa ett studiebesök i Borås kommun under april för att omvärldsbevaka hur andra kommuner samarbetar med civilsamhälle och föreningsliv. Under hösten har utveckling av en digital plattform fortsatt. Utmaningen är att få till en digital lösning</p>

Aktivitet	Kommentar
främja frivilliga insatser.	som möter förvaltningens behov En mer aktivt samverkan med pensionärsföreningar är påbörjad. Den kommer att formaliseras under 2023. Uppföljning skett med befintliga frivilliga exempelvis hemfixare, budbärare samt vän till vän. Förvaltningen har också annonserat efter fler frivilliga.
 Införa högintensivträning vid vård- och omsorgsboende	Rehabenheten har startat ett projekt med högintensivträning för seniorer. Bakgrunden är den höga andel fallolyckor som leder till ineliggande vård på sjukhus. Upplägget innebär fysisk aktivitet två gånger i veckan under sammanlagt sex veckor. Aktiviteten har letts av legitimerade fysioterapeuter. Projektet är en del av kommunens fallpreventiva arbete. Solhaga har under 2022 genomfört projektet, där sammanställd enkät visar på goda resultat. Projektet är även uppstartat på Båtmansgårde.
 Uppföljning av Seniorlinjen	Syftet med Seniorlinjen var att erbjuda äldre ett enkelt sätt att bryta isoleringen, få hjälp med digital teknik och ha en trevlig pratstund med en medmänniska. Seniorlinjen startade första kvartalet 2021. Trots annonsering och marknadsföring har inga(0) samtal inkommit till Seniorlinjen i Kungälv kommun under 2022.

3.2 Område: Underlätta bokedjan för äldre

Beskrivning

Utgångspunkten för delmål kring temat "Underlätta bokedjan för äldre" är policyn Äldre boende – hållbar bostadsförsörjning.

Policyn har följande mål:

- Att öka kunskapen och förändra attityder kring äldres boende.
- Att få äldre att flytta till bostäder för ett gott självständigt liv.
- Ett hållbart resursutnyttjande av boende.
- Att använda digitala och tekniska lösningar

3.2.1 Insats: Informera om äldres eget ansvar i bokedjan och äldres boendeformer

Aktivitet	Kommentar
 Riktad information både internt (handläggare, utförare) och externt (föreningar, samarbetspartners) om äldres boende och boendeformer.	Hälsöfrämjande och förebyggande enheten har genomfört ett antal aktiva insatser gällande äldres boendesituation: <ul style="list-style-type: none"> • Tidningen "Må bra på äldre dar" har skickats ut till alla som är mellan 65 - och 75 år (5 176 exemplar). Tidningen har även spridits på Seniordagar samt andra sammanhang med seniorer. • Under Digitaliseringsveckan medverkade Förbo för att informera om boendeformer och digitala tjänster. • Ny webbsida med information om seniorers boende håller på att arbetas fram.

3.3 Område: Digitalisering

3.3.1 Insats: Främja digitala lösningar för äldre

Aktivitet	Kommentar
 "All age hub" (pågående projekt GR) - I	Kungälv kommun har utsedd testledare som lokalt driver arbetet med tester av välfärdsteknik. Testledaren har spridit dessa erfarenheter i olika regionala

Aktivitet	Kommentar
<p>samverkan med aktörer från akademi, civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor utvecklar AllAgeHub en användardriven testbädd för att stimulera användning av välfärdsteknik som möter användarnas reella behov.</p>	<p>sammanhang som Funktionshinderdagarna, GR:s dag för Nära vård och programpunkten "Att leda digital utveckling i kommunal verksamhet". Testledaren har även medverkat i en interaktiv berättelse om AllAgeHub. Under hösten arrangerade Hälsofrämjande och förebyggandeenheten MiniExpo, där 14 företag visades teknik i syfte att äldre ska kunna vara delaktiga, självständiga och trygga med bibehållen integritet. Antalet besökare var 112.</p> <p>Status för tester All Age Hub Kungälv i berörda verksamhetsområden:</p> <p>Test Funktionshinder (LSS Boende och Daglig verksamhet)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öka individens självständighet genom att besöka okända platser. Slutrapport publiceras i början av 2023. • Öka individens självständighet genom att ge möjlighet till struktur och kommunikation i vardagen. Genomförande pågår. • Testplan är påbörjad kring virtual reality glasögon (VR 2). <p>Test Vård och omsorgsboende</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motverka ofrivilligt vändande av dygnet som leder till otrygghet. Slutrapport publiceras i början av 2023. • Förflyttning i säng. Slutrapport publiceras i början av 2023. • Förflyttning i säng via ny produkt. Genomförande av test pågår. • Självständighet vid toalettbesök. Toaletter är installerade. Utbildning i steg två sker i början av januari. <p>Test Sociala Resurser</p> <ul style="list-style-type: none"> • MEMOplaner är en digital kalender avsedd för personer som behöver ett utökat kognitivt stöd när det gäller tid, struktur, planering och grafisk tydlighet. Test pågår och avslutas i januari 2023. <p>Testbädden AllAgeHub är ett treårigt projekt på initiativ av de tretton medlemskommunerna i Göteborgsregionen (GR) med GR som projektägare. Projektperioden är maj 2020 – juni 2023. AllAgeHubfinansieras av Vinnova, Västra Götalandsregionen och medfinansieras av GR-kommunerna.</p>
<p> Uppföljning Digitaliseringsplan med fokus äldre</p>	<p>Utifrån sektorn Trygghet och Stöds digitaliseringsplan är nedanstående aktiviteter pågående eller har genomförts:</p> <ul style="list-style-type: none"> • All personal som arbetar i hemtjänst och hemsjukvård har nu en personlig mobiltelefon, vilket möjliggör införande av mobila arbetssätt som exempelvis användande av TES-app (planeringsverktyg), tillgång till rutiner i telefonen samt genomföra digitala inköp i ordinärt boende. • Under 2023 införs dokumentationsprogram i telefonerna, som ska resultera att personalen kan tillbringa mer tid hos brukare och patienter. Programmet möjliggör även att personalen alltid har tillgång till samlad information. • En Inspirationsvecka om digitalisering för invånare genomfördes under hösten. • På kommunens hemsida har den s.k. Digitaliseringshjälpen skapats. Här kan besökare som vill veta mer eller känner sig osäkra kring digitala tjänster och digital teknik få tips och råd. • Ett välfärdstekniksbibliotek är under uppbyggnad där verksamheterna ska kunna låna olika produkter. Syftet är testa produkter för att själva se nyttan innan inköp görs. Uppbygganden finansieras via statsbidrag. • Tre stycken YetiTablets (Stora Aktivitets/surfplattor) har köpts in för statsbidrag. • På vård och omsorgsboende genomförs tre tester inom testbädden AllAgeHub. Behoven som testerna utgår från är Självständighet vid toalettbesök, Ofrivilligt vändande av dygnet som leder till otrygghet, Förflyttning i säng. Resultat av dessa tester kommer under 2023. • E-Tjänst har införts för dödsboanmälan. Fler E-Tjänster kommer lanseras under 2023.